

sedi in govori, ko ga poslušá, sliši pripovedovati: Nocoj je moj gospodar namenjen, domu priti; njega in njegovo ženo, enega pa gotovo hočem nocoj dobiti. Iz doma je šel, dnarje dal gospodinji hraniti, pa dnarje sem drugam predjal; ko domu pride, sem tudi ključ pretaknil, da mu ne bo mogla odpreti; ko bo večerjo mu nesla, ji bom noge spodbil, da bo padla, in zadnjič, ko še dnarjev ne bo, jo bo gotovo ubil. Ko voznik to sliši, gré domu, in ko zakliče gospodinjo, da naj mu odpret pride, res ni mogla ključa najti. Mož jo poterpežljivo pogovarja, naj tû ali tam poiše; potlej ji reče večerje prinesiti, pa med potjo je z večerjo padla. Vsa se trese in misli, da jo bo mož pretepal; pa ji reče: Nič ti ne bom žalega storil. Zadnjič ji reče, denarjev, ki jih je dal spraviti, poiskati, pa nič ni najdla; spet ji mož pravi, da se ne bo več nad njo jezil, da naj po vsih kotih dnarjev poiše, in res jih je v nekim kotu v cunjah zavite našla. Zadnjič vjame mačka, ga da ženi, naj ga derži, prinese sekuro in mu glavo odseka. Tako je pod mačkom skritega vraga odpodil.

Dopisi.

Iz Siska 20. marca. Vedno obetanje mirú in vedno govorjenje, da bo vojska, stiska močno vso kupčijo, nihče si ne upa, se kake večje reči lotiti in derži rajši roke vskrižem. Zavoljo tega ne gré žito spod rok, dasiravno tisti, kateri ga imajo, cene ne prenapenjajo in radi odjenjajo. Vreme je lepo, toplo in suho; samo bati se je, da bodo reke preplitve, če ne bo kmali dežja.

Iz Bljaka. Pri nas so si kaj koristno napravo izmislili. Na zvoniku farne cerkve namreč naznanujejo po posebnih znamenjih gorkoto vremena; vsak, kateri le brati zna, bere iz števil, koliko stopinj gorkote kaže gorkomer. Kmetje iz mestne okolice so se v kratkem soznanili s to koristno napravo in pazijo na spremembe toplote bolj kakor doslej.

Iz Kamnika. * Naj „Novicam“ naznanim, da je gospod Prašnikar zemljiše najdel, na katerem lomi hidravlično apno ali vódnó apno, to je apno, katero se v vodi sterdi in je tedaj posebno pripravno za vse podvodne dela, kakor kapnice in druge reči. Pravijo, da je ta lom zlo bogat in da bi se utegnilo veliko takega apna tukaj nalomiti, katero se bo kdaj gotovo še veliko bolj rabilo, kakor se rabi pri nas dan današnji, ker je njegova korist premalo znana.

Iz Ljubljane. V pondeljek je jenjal tako imenovani „hitri voz“ (Eilzug) na dunajsko-teržaški železnici, kateri je zraven dveh tako imenovanih „poštnih vozov“ tretji bil za vožnjo ljudi na tej železnici. Novi gospodarji so se namreč prepričali, da se ta tretji voz ne splača, zato so ga opustili. Slišali smo pa (ali je res ali ne, ne vemo), da namesto družega poštnega voza mislijo napraviti tako imenovani „kurir-voz“, kateri jo bo nek še hitreje derl po železni cesti kakor dosedanji „hitričar“. Pravijo tudi, da bojo vozovlakom, kateri blago vozijo, vselej priklenili kaka dva vozova za ljudi, kar bi po naših mislih prav pametno bilo in bi železnici marsikak goldinar nêslo, ker po tem bi bilo vsaki dan še več priložnosti, se po železnici kam peljati in zlasti za krajše pote je pač vsakemu vse eno, če je ne dervi voz tako hitro. — V poslednjem letnem zboru krajske zgodovinske družbe je bil spoštovani gospod Avgust Dimic, c. kr. finančni koncipist, za tajnika in opravnika te družbe izvoljen, katero častno službo je začasno dosluženi gimnazialni gosp. prefekt Elija Rebič opravljal. — Slišali smo, da prihodnji teden se bojo vendar spet enkrat slišali domači glasi v našem teatru; — glasovodja gospod Gašper Mašek bo v svoj dohodek napravil „besedo“, v kateri se bo nek tudi kakih 5 ali 6 slovenskih pesem pelo, in, kakor smo z veseljem slišali, ne takih, kakoršne že vrabci čivkajo po

strebah, ampak izvolil je take, katere niso že celó preveč izpete; tudi v letošnjih „Novicah“ natisnjena Kurnikova „Predpustna“ pride nek med njimi na versto, za katero so gosp. L. D. napev v prav prostem domačem duhu napravili. — Iz zapuščine rajkega našega gosp. knezo-škofa se bo v saboto dopoldne po očitni dražbi prodalo čvetero krav, dvoje konj in mnogo živinske klaje.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Ta teden se je na čedalje bolj oblačnem nebu dandanašnjih političnih homatij prikazala nova prikazen, okoli katere se suče sedaj vse govorjenje. Rusovska vlada namreč, ktera je dosihmal v prepiru, kateri kakor huda môra že tako dolgo celo Evropo tlači, terdo molčala, je stopila te dni nenadoma z nasvetom na dan: naj se snide pet velikih vlad v kakošnjem mestu, in v tem kongresu naj se razsodi laška pravda. Francozka vlada — se vé da svetu pokazati, kako miroljubna je — se je berž podvizala naznanje dati, da je z nasvetom rusovske vlade zadovoljna; tudi angležka in pruska ste dovolile kongres, kateremu se tudi naša vlada ne zoperstavlja, toda le proti temu, da se od nje ne terjajo reči, katerih nikakor ne bode dovolila; niso sicer na drobno pogoji znani, pod katerimi se hoče tudi avstrijska vlada kongresa udeležiti; to se vendar za gotovo sliši, da pred vsem to terja, da se pogodba, leta 1815 sklenjenih, kongres ne dotakne. Govori se tudi, da naša vlada tudi še to terja, da, preden se kongres začne, sardinska vlada ustavi svoje priprave za vojsko. In res smo brali v nekterih časnikih, da je cesar Napoleon obljubil, sardinsko vlado pogovoriti, da bi to storila, in nekteri celó pravijo, da je samo zatega voljo cesar Napoleon te dni prvega sardinskega ministra grofa Cavour-a v Pariz poklical, da bi se z njim o tej zadevi pogovoril. Al kdor vé, kako visoko so na Sardinskem že valovi nepokoja in razdraženja prikopeli, ne bode nobenega upanja stavil v to, da bi cesar Napoleon mogel doseči kar je obljubil, če bi mu omenjena obljuba tudi resnično pri sercu bila. Že ko so Sardinci slišali, da ima kongres brez njih biti, je zadonela po celi deželi silna nevolja, katero je, kakor poslednje novice pravijo, potolažila rusovska vlada s tem, da ona nima nič zoper to, da se tudi sardinska vlada vzame v kongres, ako avstrijska vlada dovoli, da se tudi vse druge laške vlade udeležijo kongresa, kateri ima klopčič laških homatij razmotati. Ali bo kongres, se tedaj še ne vé, ker vse overe morajo poprej odpravljene biti; pa tudi če bo kongres, ni dosti upanja, da bi kaj opravil, ker ravno to, kar avstrijska vlada ne bode dovolila in ne more dovoliti, je tern v péti sedanje francozke vlade, ker že davnej se je slišalo, da Napoleon želi zbrisati pogodbe od leta 1815. Da na kongres res ni veliko upanja staviti, se vidi najočitniše iz tega, da povsod se neprenehoma delajo priprave za vojsko, in ravno francozka vlada, ktera tako rada pošilja golobice z oljko mirú po svetu, je ukazala unidan 4 velikim ladijam iti v Algerijo po armade. Verh vsega tega je prinesel telegraf iz Londona nepričakovano novico, da bi utegnulo sedanje angleško ministerstvo odstopiti, ako se ne bo razpustil državni zbor; — kakošnjega duha pa bode novo ministerstvo, kdo vé?

— Cesarski ukaz od 12. t. m. veleva, da je vsak sodni vradnik dolžan, celo škodo poverniti vsakemu, komur jo je po svoji krivici s prelomljenjem ali zanemarjenjem svojih vradnih dolžnost prizadel, ako poškodovanca ne more kako drugač odškodovati. Tej dolžnosti so podverženi vsi, kateri so v civilni ali vojaški sodni službi.

— V letu 1858 je bilo v našem cesarstvu 245 gimnazij, katere so imele 246 vodjev in 2962 učiteljev. Vseh

učencov na gimnazijah je bilo 50,639, 1844 več kakor leta 1857. V osmem razredu teh gimnazij je bilo vseh učencov skup 3036, katerih je 2065 preskušnje zrelosti dobro obstalo.

— „Wiener Ztg.“ piše: „V mnogih dunajskih časnikih je bilo brati, da je nek učenec realne šole na Dunaju si hotel življenje vzeti in da je vstala zavoljo tega govornica, da se to stika z nekim napadom. V vsem tem ni prav nič resnice“ — pravi „W. Ztg.“.

— 17. t. m. so sprejeli presvitli cesar perzijskega poslanca, David Kahna, kterege je poslal perzijski šah na Dunaj, cesarju srečo vošit za rojstvo cesariča in povedati, kako vesel je šah, da je bila kupčijska in brodarstvena pogodba med Avstrijo in Perzijo sklenjena. Izročil je nazadnje poslanec presvitlemu cesarju z demanti okinčano podobo šahovo pervega razreda.

Iz Gradca. Neka gospodinja večje kmetije v Gradcu je pred kratkem novo deklo za živino v službo vzela, pa pozabila ji povedati, da bo imela tudi troje prešičev opravljati. Preteče že čez 20 dni, kar je prišla dekla v službo; zdaj še le jo praša gospodinja, kako se prešiči redé in ali bi že bili za prodaj. Dekla jo debelo pogleda ter odgovori: „Ali imamo mar tudi prešičev; tega nisem vedila in tudi kerme jim nisem dajala“. Urno gredo v svinjak gledat in najdejo prešiče res še žive, pa ni jih bilo družega kakor kost in koža! Čudno je, da so mogle uboge živali toliko dni brez jedi in pijače prestati, še bolj čudno je pa, da jih nihče ni slišal; saj so gotovo izstradani prešiči tudi po svoje glasno oznanovali, da od „lufta“ nihče ne more živeti.

Iz Českega. Iz Prage. Tukajšno fiziologično učiliše je dobilo 27. t. m. iz Kaplic v budevoviškem okraju kaj zanimivo stvar, da jo pregleda in preišče; namreč zajca z dvema popolnoma dobro vstvarjenima sercoma.

Iz Milana. Največ govorjenja je dajalo v Milanu to, da so pripravljali v Turinu za 25. t. m. zvečer veliko osvečavo. Ugibali so ljudje to in uno; eni so rekli, da bo kralj ta dan Avstriji vojsko napovedal, drugi pa, da bodo obhajali pobratenje Sardinov s Francozi. Doslej še ni slišati nič ne o tem ne o unem. Samo to je brati, da je prišel ta dan minister Cavour v Pariz, kamor ga je cesar Napoleon sam povabil.

— Komaj so v Pavii zakopali ondašnjega vrednika pavijškega časnika, kateri je bil zavratno preboden, si je izvolila enaka žalostna osoda tudi v Milanu 22. t. m. nekega policijskega vradnika. Vidi se tedaj, da seme, katero v Piemontu sejejo, tudi v Lombardii na rodovitno zemljo pada!

Iz Srbije. Knez Miloš je prejel svoj rojstni dan od avstrijskega in od francozkega cesarja pisanje. Cesar avstrijski mu je nek pisal, da mu je blagor kneza kakor tudi cele serbske knežije pri sercu in da bo vselej pripravljen pomagati in pripomoči, da se prijateljstvo med Avstrijo in Serbijo ohrani in vterdi. V pisanju francozkega cesarja piše Walewski v cesarjevem imenu, kako zlo je unet cesar za serbski narod in kako mu je pri sercu to, da je knez zopet vladar Srbije; cesar bo vedno z živim veseljem gledal vsako napredovanje, posebno pa ga bo veselilo slišati, da je bil knez s svojo zmernostjo tako srečen, v blagor Srbije, kakor tudi knezove vlade vse stranke tako zediniti, da bodo vse le za eno uneti, namreč za blagor verlega naroda.

Iz Rusije. V Petrogradu izdelujejo spomenik rajnemu caru Nikolaju in upajo, ga še to leto dodelati.

Iz Černe gore. Knez Danilo je povabil te dni več imenitnejih Černogorcov k sebi, in jih je prašal, kaj bo storiti ako se naredi vojska med Avstrijo in Francozi. Odgovorili so mu, da bode storiti, kakor bo Božja volja.

— Knežinja Darinka je porodila 19. t. m. hčerko. Ni tedaj res, da je splavila, kakor so pred nekimi tedni časniki pisali.

Iz Italije. Iz Sardinskega. Vlada je dala postaviti, da od 1. aprila t. l. ne velja noben avstrijski dolar več na Sardinskem. Družega uzroka ne vé povedati, kakor to, da avstrijski dolar ni po merilu sardinskega kovan!

— V Genovi so mogli po vladnem povelju več samostanov sprazniti.

— S ceste, ktera pelje iz Piemonta na Francozko, so mogli vés sneg spraviti; ravno tako tudi s ceste, ktera pelje čez goro Cenis, da bodo mogli Francozje lažje priti na Italijansko. Je pa neki tudi res toliko Francoza na meji, da je tema. Ljudstvu na kmetih dela to silne nadlege.

— V Turinu je vse kakor na škerpcéh; za rodovine tistih mož, kateri so k armadi poklicani, poberajo po celi deželi darov. Tudi v Toskani je nek ljudstvo kakor nasajeno.

— Avstrijska vlada je poslala ostro pismo sardinski in terja od té, naj ne jemlje vojašini podverženih mladih ljudi in vojaških ubežnikov iz Lombardije in Beneškega v svojo armado.

— 23. t. m. so obhajali bilje za Piemonteze, ki so bili ta dan leta 1849 pri Novari ubiti. — Garibaldi je prisegel kralju zvestobo.

— V Turinu se močno pripravljajo, napolitanske iztirance o njih prihodu iz Angležkega slovesno sprejeti. Samo brati je, da je njih pervak, Poerio, zlo zbolel in v Korcu ostati mogel.

Iz Švajce. Iz Genfa. Kam bo prišla obertnija, ako nam Bog sedanjih stisk ne preloži že skoraj, se vidi iz tega, da so vse obertnije obnemogle. Samo v Genfu je blizo 6000 delovcov brez dela. — Tu je vsakdo terdne misli, da namerja cesar Napoleon nekaj velicega na Italijanskem in da mu bo malo ali pa nič mar za švajcarsko nevtralnost.

Iz Francozkega. 20. t. m. je bila v Parizu pred cesarjem Napoleonom velika parada. Časniki pišejo, da je prišlo 400 tavežent ljudi jo gledat, pa merzli so ostali in nikomur ni bilo na obrazu brati, da je za vojsko unet. Tako pravijo nekteri časniki. Drugi pa terdijo, da je ljudstvo cesarja z veliko slavo sprejelo. Kaj je pravo, ne vemo; to pa je gotovo, da je bila vsa cesarska rodovina pri tej vojaški slovesnosti in da je imela cesarica pri sebi v vozu svojega tri leta starega sinka, kteriga so oblekli, — da ne rečemo, našemili — kakor korporala grenadirjev z veliko kosmato kapo in vso drugo grenadirsko opravo. Čudno je, da se jim ljubi kaj tacega z nesrečnim otrokom počenjati, kateri je res gluhomutec, kakor najnovejše novice poterjujejo.

Iz Angležkega. V mestu Glasgowu imajo 900 mašin, ktere namesti krajačev razne oblačila šivajo in vse imajo dosti opraviti, pa vendar ljudem zaslužka ne kratijo. Zaslužijo namreč dekleta, ktere so poprej na rokah šivale, zdaj kot strežnice teh mašin še enkrat več, kakor pred.

— Da bo za poravnanje sedanjih političnih razporov kongres, je gotovo, ker je po najnovejih časnikih tudi avstrijska vlada va-nj dovolila. Al kje da bo, še ni določeno. Imenovane so bile že za-nj mesta London, Berlin, Brusel, Genf, Drezden, Štuttgart in Bog vé še ktere!

— Telegraf je povedal, da je ministerstvu pri pretresovanju postave zastran volitev v deržavnem zboru spodletelo. Ali je pa odstopilo ali ostalo, se iz telegrafskega sporočila ne dá uméti. Gotovo je to silno važna novica, po kateri so tudi vsi kursi v Londonu in Parizu zlo padli.

Iz Turškega. Iz Hercegovine in Bosne je prišlo 36 mož v Carigrad, da bi se zastran potrebnih prena-redb z vlado pogovorili, ktera jih je prav prijazno sprejela. Ali bodo pa kaj opravili — kdo vé?